

DUITSLAND Rondje Berlijn

De bijzondere architectuur van het Sony Center op Potsdammer Platz, geïnspireerd op de sneeuwkegel van de Fujiyama in Japan, staat model voor de creativiteit en de durf waarmee het hart van Berlijn na de 'Wende' is heropgebouwd. Een lichtvoetig bestaan met vele uitgaansmogelijkheden en de zwaarte van de recente geschiedenis gaan binnen een paar vierkante kilometers hand in hand. Dat alleen al maakt een bezoek aan het moderne Berlijn zo fascinerend. We combineerden ons bezoek aan Berlijn met een rondreis langs prachtige cultuursteden en door soms spannende natuur.

Wat zijn CamperRoutes?

Deze reisgids biedt een persoonlijke selectie van mooie, interessante routes en bezienswaardigheden in een vooraf geselecteerd gebied. De keuzes die in deze gids zijn gemaakt, zijn gebaseerd op jarenlange ervaring van de samenstellers als reisjournalisten en toeristische redacteurs.

Uitgever/Hoofdredactie:
VoF Travelscript
Postbus 99,
6960 AB Eerbeek
Vormgeving:
MerkMeester, Harderwijk
Onlineprinters.nl
Tekst en fotografie:
Thijs en Marijke Tuurenhout
Mike en Loes Bisschops
Contact:
info@CamperRoutes.nl
www.CamperRoutes.nl

Auteursrecht

Deze gids 'Rondje Berlijn' is een uitgave van Travelscript VoF te Eerbeek. Alle teksten en foto's zijn auteursrechtelijk beschermd. Overname van delen uit deze uitgave is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
www.camperroutes.nl
info@camperroutes.nl

- **Wandelen in de Harz**
- **Met de stoomtrein naar de Brocken**
- **De pracht en praal van koningen en keizers in Potsdam**
- **In het spoor van Luther, Goethe, Schiller en Bach**

INHOUD

4 - 5	Inleiding
6-10	Bachstad Eisenach
11-19	Weimar
20-25	Naumburg, Wittenberg
26-37	Berlijn
38-39	Sans Souci, Potsdam
40-48	Quedlinburg, Harz en Wernigerode
49-53	Duitslands middelpunt en Nationalpark Hainich
54-59	Campings/Camperplaatsen
60-62	Informatie

Deze gids kwam mede tot stand dank zij de medewerking van Thijs Tuurenhout, voormalig ANWB-fotograaf en zijn vrouw Marijke Tuurenhout, momenteel freelance stadsgids in Delft. Zij namen een belangrijk deel van de route, via Weimar, Naumburg en Wittenberg, en een deel van de reportage in Berlijn voor hun rekening.

CamperRoutes.nl

CULTUURROUTE BERLIJN

met een rondje natuur in de Harz

De aantrekkingskracht van Berlijn is sinds de 'Wende' sterk toegenomen. Nieuwe spectaculaire architectuur in de vroegere zône tussen Oost en West, de opkomst van hippe wijken in voormalig Oost-Berlijn en de altijd ontspannen en vriendelijke sfeer maken de stad een geliefd doelwit voor een paar dagen 'er tussenuit'.

Wij gingen met vrienden om de tafel en besloten een reis naar Berlijn te combineren met een bezoek aan de mooiste plaatsen in Thüringen, Niedersachsen en Sachsen-Anhalt.

De opzet van onze routeverkenning is dat onze vrienden Thijs en Marijke Tuurenhout vanuit Eisenach via Weimar en Wittenberg naar Berlijn reizen, terwijl wij via de Harz rijden. Na 8 dagen ontmoeten we elkaar weer in Potsdam bij Berlijn voor een gezamenlijk bezoek aan de Duitse hoofdstad.

In deze gids bespreken we de route vanuit Eisenach naar Berlijn en vandaar via de Harz terug naar Eisenach. Op deze manier biedt de gids een mooie rondreis, die al naar gelang de belangstelling voor de diverse onderwerpen in twee tot drie weken kan worden gereden. Behalve Eisenach zijn ook Braunlage in de Harz en Wernigerode, vanuit Nederland gezien, goede startpunten voor deze route.

HOOGTEPUNTEN VAN DE ROUTE

- De Wartburg in Eisenach
- Weimar, met Anna Amalia Bibliotheek en Bauhaus
- De Slotkapel in Wittenberg, met de 95 stellingen van Luther
- Berlijn!
- Het middeleeuwse centrum van Quedlinburg
- De Brockenbahn: stoomtrein naar de 1141 meter hoge Brocken in de Harz

WEIMAR: CULTUUR MET EEN GROTE C Stad van Goethe en Schiller

Deze prachtige stad heeft zoveel te bieden dat je er met één rondje door de binnenstad niet vanaf komt. De historie druipt hier van de muren. Schrijvers, filosofen, componisten, ontwerpers en architecten. Ze werden als door een magneet aangetrokken door deze stad met zijn kunstminnende vorsten. De lijst wordt aangevoerd door de grote schrijvers en dichters Goethe en Schiller, wier standbeelden voor het Deutsches Nationaltheater altijd veel bekijks trekken. Maar iets korter geleden heeft ook ene Adolf Hitler zijn stempel gedrukt op Weimar. Hij liet op de Platz des Friedens door dwangarbeiders uit Buchenwald het reusachtige Gauforum bouwen. Berucht zijn ook zijn redes vanaf het in 1936 aangebouwde führerbalkonnetje van het hotel 'Haus Elephant' aan de Marktplatz 19, niet ver van de Tourist Information op nummer 10.

Boven: boerenmarkt in Eisenach;
Links: Lutherhaus als decor voor een Duitse TV-serie;
Rechts: Standbeeld van Bach en onder luisterboxen in het Bach-museum

IN 'T KORT

Weimar is een mooie stad met tal van historische gebouwen, een prachtig park in Engelse landschapstijl en een grote culturele erfenis.

Twee dagen heb je er zeker nodig om de gezelligheid van de stad te ontdekken in combinatie met bezoeken aan het Bauhaus, de 'Herderkirche' en Slot Belvédère.

Weimar heeft ook een donkere kant: Hitler bouwde er een kolossaal Gauforum en vlak bij ligt het Concentratiekamp Buchenwald.

ZIEN EN DOEN IN WEIMAR

- Bauhaus Museum en Universität
- Rococozaal van de Anna Amalia Bibliotheek
- Park an der Ilm met tuinhuis van Goethe en graftombes van Goethe en Schiller
- Slot Belvédère
- Stadtkirche St. Peter und Paul, waar Bach op het orgel speelde

lijnbus 100 stappen en overal op- en afstappen waar je wilt. Dit is meer iets voor de echte doe-het-zelvers en een stuk goedkoper. Op onze informatiepagina's staan de belangrijkste mogelijkheden en de prijzen bij elkaar.

De echte doe-het-zelver gaat natuurlijk ook gewapend met goede reisgids en een dagkaart voor de S-Bahn op pad en loopt Berlijn door totdat de schoenen tot op de binnenzolen zijn afgesleten. Want Berlijn komt het best bij je binnen als je loopt en de mix van oude en nieuwe architectuur, grote monumenten en kleine gebeurtenissen in alle rust tot je door kunt laten dringen. Bijvoorbeeld een demonstratie van studenten of anti-abortionsgroepen, een levend 'verzilverd'

standbeeld dat na elke tinkel van een euro in het bakje een kleine act speelt, of een processie van oude Trabantjes.

Hackescher Markt

In het Stadsdeel Mitte staat het eerste en dus oudste S-Bahn station van Berlijn, Hackescher Markt. Het werd in 1882 geopend en bestaat uit een rood bakstenen gebouw met glazen overkapping. Op zaterdag is er een kleine markt, maar het is er voornamelijk een verzamelplaats voor het uitgaanspubliek. Het hele gebied hier, met als centrale trekpleister de Hackesche Höfe, is na 1990 gerenoveerd op een manier zoals Berlijn na de Wende zijn stadsinrichting wilde aanpakken: wonen, werken, winkelen en uitgaan worden hier op een aangename

Boven: de Reichstag met links de nieuwe Parlementsgebouwen langs de Spree. Onder: Trabi World tegenover Checkpoint Charlie

en 25 meter hoogte loopt een houten wandelpad van ruim 500 meter lang tussen en boven de kronen van de bomen. Hier en daar staat een speciaal platform met informatie over de omgeving en de boomsoorten die je er kunt aantreffen. Alles bijeen is het een aardige attractie, die veel publiek trekt, maar die ook een beetje kunstmatig aandoet. Bij het kopen van een toegangskaartje hebben we een combinatie genomen met een andere attractie in deze buurt: het Trabi Paradijs in Weberstedt. Hier staan in een grote loods enkele tientallen Tranbantjes die op een bizarre manier zijn verbouwd tot o.a. brandweerwagens, ambulance, takelwagen of zelfs als spelersbus van voetbalclub Schalke04. Een curieuze verzameling, die bovendien in een stukje Oostduitse omgeving ligt waar alles bij het oude lijkt te zijn gebleven: een superslechte parkeerplaats vol kuilen en gaten, bereikbaar via een vreselijke klinkerweg.

Ruim 500 meter wandelpad tussen de boomtoppen in Nationalpark Hainich

Idyllische kampeerplek: Probstei Zella

Onze laatste stop is Creuzburg an der Werra, net boven Eisenach. Hier kamperen we in de buurt van het middeleeuwse stadje op een echt idyllische kampeerplaats: Probstei Zella. Een mooie plek om nog enkele dagen te blijven als je voldoende tijd hebt en zin hebt in een paar mooie wandelingen. De oorsprong van de naam is heel bijzonder: tot 1170 stond er in Creuzburg een Benediktijner klooster, dat door de plaatselijke landgraaf werd vervangen door een burcht. De prefect van het klooster (de Probst) werd naar de buurtschap Zella gestuurd om er een nieuw klooster te stichten. Vandaar de naam. In de DDR-tijd werden de gebouwen hier gebruikt als vakantieoord van een chemisch bedrijf. Na 1989 raakte alles in verval en in 1989 kocht de familie Gross het hele complex en renoveerde het in twee jaar tijd tot een waar vakantieparadijs voor ruiters,

De manege van Probstei Zella is goed vertegenwoordigd op deze idyllische kampeerplek

kanovaarders, fietsers en wandelaars. In de Gaststätte worden eerlijke - echt Duitse - maaltijden voor een betaalbare prijs geserveerd. Voor fietsers is het goed te weten dat de Werra Radweg langs het complex loopt. Het dorp Creuzburg is interessant, omdat de burcht uit 1170 nog voor een klein deel is te zien, na verwoesting in de Tweede Wereldoorlog, en de Liboriusbrug uit 1223 na 1945 opnieuw in zijn oude gedaante is opge-

bouwd. In het dorp is een Burgmuseum met o.a. een folterkelder, een schildersatelier en een pottenbakkerij.

Eindstand: 1580 km

Voor de terugreis naar Lochem kiezen we de snelste route, via Kassel en Münster, over de A44 en de A1. Na 370 kilometer zit ons Rondje Berlijn erop. Uit en thuis reden we in totaal 1580 kilometer.

1

EISENACH Parkeerterrein Wartburg

COÖRDINATEN	50.967669, 10.301073
ADRES	Auf der Wartburg 1 D-99817 Eisenach 0049-36912500 www.wartburg-eisenach.de parkeerterrein tussen bomen hele jaar
TELEFOON	
WEBSITE	
LIGGING	
OPEN	hele jaar
TARIEF	€ 5,-

BESCHRIJVING

Op het parkeerterrein van de Wartburg is het mogelijk te overnachten. Het ligt aan de voet van de burcht. Overdag vanaf 9 uur moet je je camper op de achterste rij zetten. Na een uur of 4, als de bezoekers van het kasteel vertrokken zijn, kun je een rechte plaats zoeken. Er zijn geen voorzieningen. In principe is het er na vijven heerlijk rustig, toen wij er waren (september 2012) werd er aan het kasteel gewerkt en werd er tot 12 uur 's avonds af en aan gereden door werkauto's die puin in bakken op het parkeerterrein storten (lawaaï!). Bij de ingang van het parkeerterrein gaat een bus naar Eisenach die je voor € 1,40 p.p. in 10 minuten naar het centrum brengt. Geen plek om in je eentje te staan, wij stonden er met 4 andere campers.

2

WEIMAR Camperplaats Hermann-Brill-Platz

COÖRDINATEN	50.984650, 11.317480
ADRES	Hermann-Brill-Platz D-99423 Weimar 0049-36437450 stadsparkerplaats hele jaar
TELEFOON	
LIGGING	
OPEN	hele jaar
TARIEF	€ 5,-

BESCHRIJVING

Prima plek voor een stadsbezoek aan Weimar, toen wij er waren was er helaas Kermis (sept. 2012), dus we konden er niet staan. Het is een grote stadsparking bij een zwembad met duidelijk afgescheiden deel voor campers. Water € 1,-, stroom € 1,- voor 6 uur.

CAMPERPLAATSEN BERLIJN

We hebben ze niet bezocht, maar noteren hier wel de gegevens:

Chausseestrasse 82, Berlijn
GPS: 52.53831, 13.37271
€ 19,- vlakbij U-bahn, niet ver van het centrum (± 3 km). Umweltsticker nodig. Hele jaar open. Plaats voor ca. 45 campers, bij drukte sta je bovenop elkaar en moet er lastig gemanoeuvrerd worden om weer weg te komen. Tel. 0049-3046797549, e-mail info@reisemobilstationberlin-mitte.de

Askaniering 70, Berlijn (Spandau)
GPS: 52.55406, 13.19981
€ 16,-, 150 plaatsen, sanitair is zeer matig, hele jaar open. 's Nachts geluidsoverlast van vliegverkeer. Tel. 0049-3035506074. Geen umweltsticker nodig. In half uurtje naar centrum met bus/tram. Zie ook: www.campercontact.nl voor meer adressen in of bij Berlijn.

3

QUEDLINBURG Schlossparkplatz

COÖRDINATEN	51.787304, 11.134688
ADRES	Schenkergasse, Schlosspark- platz, D-06484 Quedlinburg 0049-3946905624 rustig, aan de rand van de oude binnenstad hele jaar
TELEFOON	
LIGGING	
OPEN	hele jaar
TARIEF	€ 5,-

BESCHRIJVING

Deels ommuurd parkeerterrein aan de voet van het kasteel. Centrum op 50 meter. Prima plek om Quedlinburg te bezoeken. Stortplaats voor chemisch toilet en water aanwezig tegen betaling evenals stroomaansluitingen (aantal beperkt). Toilet aanwezig. Op youtube vonden we een fotofilmje van deze camperplaats: www.youtube.com/watch?v=vBoXSgmnuD8.

Toen wij er waren was de toegangsautomaat defect en was het muntoilet open.

4

BRAUNLAGE Camper- plaats Schützenstrasse

COÖRDINATEN	51.71658, 10.60847
ADRES	Schützenstrasse 21 D-38700 Braunlage 0049-5520930720 groot open terrein tussen de bomen. Rustig.
TELEFOON	
LIGGING	
OPEN	hele jaar
TARIEF	€ 13,90

BESCHRIJVING

Meer een camping dan een camperplaats. Nogal sfeerloos terrein met ruime plekken. Heel rustig met uitstekend sanitair, zelfs verse broodjes 's morgens. Stroom tegen betaling van verbruik. Vers water en stortplaats chemisch toilet en afvalwater aanwezig. Plaats voor ruim 80 campers. Dicht bij het dorp en dicht bij de langlauflopen. Het is daarom een gewilde plek voor wintersporters. Bij sneeuw is tijdig reserveren noodzaak.

